

TÜRKİYE BANKASI

YURT İÇİ YEŞİL BORÇLANMA ARAÇLARI FON KULLANIMI VE ETKİ RAPORU

Ağustos 2024

 süratam
SUSTAINABILITY SERVICES

İÇİNDEKİLER

1. TANIMLAR	
2. GİRİŞ	1
2.1 İŞ BANKASI'NIN PROFİLİ	1
2.2 İŞ BANKASI'NDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	2
3. FON KULLANIMI VE DAHİLİ İZLEME YÖNTEMİ	4
4. İŞ BANKASI'NIN DOLAŞIMDAKİ YEŞİL BORÇLANMA ARACI İHRAÇLARI	5
5. TAHSİSAT VE ÇEVRESEL ETKİ	7
6. ETKİ RAPORU HESAPLAMA METODOLOJİSİ	9
7. DIŞ DEĞERLENDİRME	10

1. TANIMLAR

“İş Bankası” veya “Banka”	Türkiye İş Bankası A.Ş.
Çerçeve Belgesi	Türkiye İş Bankası A.Ş. Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi
GES	Güneş Enerjisi Santrali
HES	Hidroelektrik Enerji Santrali
RES	Rüzgâr Enerjisi Santrali
tCO ₂ e	Ton CO ₂ (karbondioksit) eşdeğeri
MWh	Megawatt saat
MW	Megawatt

2. GİRİŞ

2.1 İŞ BANKASI'NIN PROFİLİ

Türkiye'nin en büyük özel bankası olan İş Bankası, kurulduğu 1924 yılından bu yana Türk bankacılık sektöründe öncü ve yol gösterici bir rol üstlenmiştir. İlk ATM, ilk İnternet Şubesi, ilk mobil bankacılık uygulaması gibi ilklere imza atarak bankacılık sektörünün yeniliklerle buluşmasında öncü olan İş Bankası, sektörde örnek teşkil edecek faaliyetlerde bulunma misyonunu benimsemiştir.

"Müşteriye en yakın banka" olan İş Bankası, sürdürülebilir ve kârlı büyüme stratejisiyle bireysel ve kurumsal müşteriler ile KOBİ'lere hizmet vermekte ve kapsamlı bankacılık hizmetleri sunmaktadır. Banka, güçlü sermaye yapısıyla sürdürülebilir ve sağlam mali yapısının yarattığı fırsatlardan yararlanarak müşterilerine verdiği desteği pekiştirmektedir. İş Bankası, yaygın şube ve ATM ağıının yanı sıra sürekli büyüyen dijital hizmet kanallarıyla geniş bir müşteri kitlesine hizmet vermektedir.

2.2 İŞ BANKASI'NDA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

İŞ Bankası, kurulduğu günden bu yana sosyal sorumluluk bilinciyle hareket etmiş, Türkiye ekonomisinin her aşamasında öncü roller ve önemli görevler üstlenmiştir.

İŞ Bankası, kuruluş felsefesi doğrultusunda köklü ve güçlü iş modeli olan “İŞ Bankası Bankacılığı” ile paydaşları için sadece kısa vadede değil, orta ve uzun vadede de kalıcı değer üretmektedir. İŞ Bankası Bankacılığı “paylaşılabilir ve sürdürülebilir değer üretme” odaklı yapılanmıştır.

İnsana, topluma ve çevreye duyarlı etik ve sorumlu bankacılığı stratejik amaçlarından birisi olarak belirleyen İŞ Bankası, faaliyetlerini sürdürülebilir ve katma değerli büyümeyi destekleyecek şekilde yürütmektedir. Banka, sürdürülebilirlik uygulamaları sayesinde çevresel etkinin yönetimi, kredilendirme operasyonlarından kaynaklanan çevresel ve sosyal etkinin değerlendirilmesi, insan kaynağı potansiyelinin eğitim programları aracılığıyla sürekli iyileştirilmesi gibi faaliyetlerde bulunmaktadır. Bu sistemin işleyiŐi İŞ Bankası'nın Sürdürülebilirlik Politikası ve onu tamamlayıcı diğer politikalarla desteklenmektedir.

Sürdürülebilirlik Komitesi, İŞ Bankası'nda sürdürülebilirlik faaliyetlerinden sorumlu en üst yönetim organıdır. Sürdürülebilirlik Komitesi, Yönetim Kurulu ve İcra Komitesi üyelerinden oluşan yapısı sayesinde iş birimlerinin kapsayıcı bir şekilde temsil edilmesine olanak sağlamakta ve bu sayede sürdürülebilirlik konularını bütüncül bir şekilde izlemektedir. Ayrıca Yatırımcı İliŐkileri ve Sürdürülebilirlik fonksiyonundan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı, İŞ Bankası'nın Sürdürülebilirlik Lideri görevini üstlenmektedir.

İş Bankası, sorumlu finansman yaklaşımı doğrultusunda yenilenebilir enerji finansmanına büyük önem vermektedir. Düşük karbonlu ekonomiye geçişte önemli bir rol üstlenen İş Bankası, yenilenebilir enerji projelerini finanse ederek iklim değişikliğinden kaynaklanan olumsuz etkilerin ve olası risklerin azaltılmasına katkıda bulunmaktadır. Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi'nin (UNEP FI) üyesi olan ve Sorumlu Bankacılık Prensipleri'nin bir imzacısı olan İş Bankası, sürdürülebilir kalkınma ve küresel iklim hedeflerine katkı sağlamaya devam edeceğini taahhüt etmektedir. Banka 2050 yılına kadar net sıfır hedeflerine ulaşmak için, 2030 hedeflerini karbon yoğun sektörlerle odaklayarak müşterilerin net sıfır ekonomiye geçiş süreçlerini desteklemektedir.

İş Bankası, finansmanın dönüştürücü gücünün farkındadır. Banka, finanse ettiği farklı projelerle sürdürülebilir kalkınmaya doğrudan ve dolaylı katkı sağlamakta ve ülke ekonomisine destek vermektedir. İş Bankası, sorumlu finansman yaklaşımıyla itibar ve kredi risklerini göz önünde bulundurarak, sosyal fayda yaratan ve uygulanabilirliği yüksek projeleri desteklemektedir. İş Bankası'nda değeri 10 milyon ABD dolarını aşan yeni yatırım projelerinin potansiyel çevresel ve sosyal riskleri Çevresel ve Sosyal Risk Değerlendirme Modeli (ÇESMOD) ile değerlendirilmektedir. Model, bu yatırım kredilerinin müşteri ve proje risk kategorilerini belirleyerek, yatırımın olası olumsuz çevresel ve/veya sosyal etkilerinin sınırlanması ve ortadan kaldırılmasına yönelik yol haritası sunmaktadır. Bu doğrultuda İş Bankası, Global Compact Türkiye tarafından hayata geçirilen ve kredi süreçlerinde çevresel ve sosyal etkilerin değerlendirilmesini taahhüt altına alan Türkiye Sürdürülebilir Finansman Bildirgesi'nin de ilk imzacılarından biridir.

İş Bankası, 2012 yılında Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni (UNGC) imzalayarak sürdürülebilirliğe verdiği önemi uluslararası platformda ilan etmiştir.

İş Bankası çevresel hedeflerini ve performansını CDP (Carbon Disclosure Project) Raporları aracılığıyla paylaşmaktadır. Bankanın 2023 yılı CDP İklim Değişikliği Programı skoru "A" "Global Liderlik" düzeyindedir. İş Bankası, su kullanımının yönetimi ve su kaynakları üzerindeki etkisine ilişkin aksiyonlarını duyurmak amacıyla 2021 yılında CDP Su Güvenliği raporlamasına başlamış olup, bu alandaki skoru 2023 yılında "A-" "Liderlik" kategorisine taşınmıştır.

3. FON KULLANIMI VE DAHİLİ İZLEME YÖNTEMİ

İş Bankası Yönetim Kurulu tarafından 16.05.2023 tarihli karar ile onaylanan “Türkiye İş Bankası A.Ş. Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi” ile yeşil ve/veya sürdürülebilir borçlanma aracı ihraçlarından sağlanan fonların Çerçeve Belgesi’nde yer verilen kriterlere uyan kredilerin finansmanı ve/veya yeniden finansmanında kullanılacağı yazılı olarak hükme bağlanmıştır.

İş Bankası, Çerçeve Belgesi kapsamında 2023 yılında 500 milyon TL nominal büyüklükte yeşil tahvil, 2024 yılında ise 4,5 milyar TL nominal büyüklükte yeşil finansman bonusu ihraçlarını gerçekleştirmiştir.

Bu kapsamda İş Bankası, söz konusu borçlanma araçları ile sağlanan fonların tamamını yenilenebilir enerji kategorisindeki kredilerin finansmanında ve yeniden finansmanında kullanmıştır. İhraçlar ile elde edilen fonlardan, finansman sağlanan kredilerin toplam tutarı düşüldükten sonra geriye kalan bir fon tutarı bulunmamaktadır.

İş Bankası tarafından yeşil borçlanma aracı ihraçları ile finansmanı sağlanan krediler, müşteriler ile Banka arasında imzalanan sözleşmeler tahtında Banka tarafından dijital ortamda güvenli bir şekilde izlenip takip edilmektedir.

Bununla beraber Çerçeve Belgesi hükümleri uyarınca, finansman sağlanan kredilere ilişkin detaylı bilgiler dahili olarak kredilerin vadesi boyunca izlenmekte, takip edilmekte ve kredilerin farklı bir finansmana konu edilmemesi sağlanmaktadır.

4. İŞ BANKASI'NIN DOLAŞIMDAKİ YEŞİL BORÇLANMA ARACI İHRAÇLARI

ISIN	TRSTISBA2513
Kıymet Türü	Yeşil Tahvil
Miktar	500.000.000 TL nominal
İhraç Tarihi	22 Aralık 2023
İtfa Tarihi	19 Aralık 2025
İşlem Görme	Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası

ISIN	TRSTISBA2513
Kıymet Türü	Yeşil Finansman Bonosu
Miktar	4.500.000.000 TL nominal
İhraç Tarihi	22 Nisan 2024
İtfa Tarihi	26 Ağustos 2024
İşlem Görme	Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası

5. TAHSİSAT VE ÇEVRESEL ETKİ

Toplam Sağlanan Kaynak	5.000.000.000 TL
Kaynakların Tahsis Oranı	100%

Proje No	Kategori	Alt Kategori	İş Bankası'nın Toplam Proje Maliyetindeki Payı (%)	Tahsisat Tutarı (TRY)	Üretilen Yıllık Enerji (MWh)	Kurulu kapasite (MW)	Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü (2021)	Tahmini Yıllık Önlenebilir Sera Gazı Emisyonu (tCO2e)
1	Yenilenebilir Enerji	HES	100,00%	218.186.005	70.905,60	19,86	0,5410	38.360
2	Yenilenebilir Enerji	GES	100,00%	6.019.194	1.205,00	0,91	0,6345	765
3	Yenilenebilir Enerji	GES	75,00%	7.177.309	1.277,00	0,80	0,6345	608

Proje No	Kategori	Alt Kategori	İş Bankası'nın Toplam Proje Maliyetindeki Payı (%)	Tahsisat Tutarı (TRY)	Üretilen Yıllık Enerji (MWh)	Kurulu kapasite (MW)	Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü (2021)	Tahmini Yıllık Önlenebilir Sera Gazı Emisyonu (tCO2e)
4	Yenilenebilir Enerji	GES	50,00%	3.281.444	2.266,00	1,20	0,6345	719
5	Yenilenebilir Enerji	GES	85,10%	265.336.048	200.604,00	22,90	0,6345	108.318
6	Yenilenebilir Enerji	GES	9,30%	2.327.983.125	2.667.475	1.000,00	0,6345	157.404
7	Yenilenebilir Enerji	RES	33,50%	1.410.984.250	1.445.636	559,00	0,6345	307.281
8	Yenilenebilir Enerji	RES	100,00%	361.049.310	81.927	25,20	0,6345	51.983
9	Yenilenebilir Enerji	RES	100,00%	399.983.316	119.240	30,00	0,6345	75.658
				5.000.000.000				741.094

6. ETKİ RAPORU HESAPLAMA METODOLOJİSİ

İş Bankası, yeşil borçlanma araçlarının çevresel etkisini sunmak amacıyla yenilenebilir enerji projeleri için proje bazında “Tahmini yıllık önlenen veya azaltılan sera gazı emisyonunu (tCO₂e)” raporlamayı tercih etmiştir.

Finansman sağlanan yenilenebilir enerji projeleri ile önlenen sera gazı emisyonlarının yıllık miktarı, yenilenebilir enerji projelerinin yıllık elektrik üretimi, Türkiye Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü ve İş Bankası'nın projeye yapılan yatırımdaki payının çarpılması ile hesaplanmıştır.

Tahmini yıllık önlenen sera gazı emisyonları (tCO₂e) =

Yenilenebilir enerji projelerinin yıllık elektrik üretimi (MWh) x

“Güneş/rüzgâr ve diğer projeler için 2021 Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü” (tCO₂e/MWh) x

Bankanın projedeki payı (%)

Yıllık önlenen sera gazı emisyonları hesaplanmasında, yeniden finansman sağlanan projelerin 2023 yılında ürettiği yıllık elektrik üretimi baz alınmıştır. Banka tarafından 2024 yılında kullandırılan krediye konu proje kapsamında önlenen sera gazı emisyonlarının hesaplanmasında ise, projenin kurulu kapasitesi kullanılmıştır.

Güneş, rüzgâr ve diğer projeler için 2021 yılı Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü aşağıda yer almaktadır. Bu faktörler Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından en son açıklanan verilerdir. (<https://enerji.gov.tr/evced-cevre-ve-iklim-turkiye-ulusal-elektrik-sebekesi-emisyon-faktoru>)

Faktör Türü	Yılı	Değeri (tCO2/MWh)
Birleşik marj emisyon faktörü (Güneş ve rüzgâr)	2021	0,6345
Birleşik marj emisyon faktörü (Diğer yenilenebilir)	2021	0,5410

7. DIŞ DEĞERLENDİRME

İşbu raporda yer verilen çevresel etkilerin doğrulaması Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş. tarafından sağlanmıştır.

SÜRATAM SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK DANIŞMANLIĞI A.Ş. ETKİ DOĞRULAMA RAPORU

GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk milli bankası olan Türkiye İş Bankası A.Ş. (İş Bankası), 1924 yılında tüm bankacılık işlemlerini gerçekleştirmek, sınai gelişmeyi başlatmak, ulusal tasarrufları harekete geçirmek, temel ekonomik atılımları finanse etmek ve kredi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuştur. Sosyal sorumluluk ilkesini benimseyen banka, Türk ekonomisinin her aşamasında öncü roller üstlenmiştir.

İş Bankası, sürdürülebilirliği kurumsal stratejisinin önemli bir parçası olarak konumlandırmış ve faaliyetlerini bütüncül, uzun vadeli bir perspektifle yürütmeyi hedeflemiştir. Banka, operasyonlarından kaynaklanan çevresel ve sosyal etkileri değerlendirmek, sürdürülebilir kalkınmayı doğrudan ve dolaylı olarak desteklemek, insan ve doğal kaynakları koruyup geliştirmek ve iklim değişikliğine ilişkin riskleri ve fırsatları değerlendirmek amacıyla kapsamlı Sürdürülebilirlik Stratejisi ve Politikaları[1] oluşturup yayımlamıştır.

Ayrıca, Türkiye İş Bankası, Yeşil Borçlanma Aracı ve Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi kapsamında ihraç edilecek borçlanma araçlarından elde edilecek fonlarla finanse ve/veya refinanse edilecek yeşil ve sürdürülebilir projeleri belirlemiştir. Bu süreçte, Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş.'den İkinci Taraf Görüşü almış ve ulusal ve uluslararası ilke, prensip ve pazar teamüllerine uygun yeşil ihraçlar gerçekleştirmiştir.

Bu Etki Doğrulama Raporu, bankanın finans sektörünün dönüştürücü gücünü kullanarak ülkenin çevresel hedeflerine ulaşmasını sağlayacak projelere sağladığı finansmanın hesaplanmış etki analizini doğrulamak ve gerçekleşen projelerin bankanın belirlediği çerçeve, SPK Rehber metni, ICMA Etki Analizi Raporlama Kriterleri ve bankanın politikaları ile uyumunu inceleyecektir.

[1] <https://www.isbank.com.tr/bankamizi-taniyin/surdurulebilirlik>

ÇALIŞMANIN KAPSAMI VE KISITLAMALAR

İş Bankası Yönetim Kurulu tarafından 16.05.2023 tarihli karar ile onaylanan "Türkiye İş Bankası A.Ş. Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi" kapsamında 2023 yılında 500 milyon TL nominal büyüklükte yeşil tahvil, 2024 yılında ise 4,5 milyar TL nominal büyüklükte yeşil finansman bonusu ihraçlarını gerçekleştirmiştir.

İş Bankası, söz konusu borçlanma araçları ile sağlanan fonların tamamını yenilenebilir enerji kategorisindeki kredilerin finansmanında ve yeniden finansmanında kullanmıştır. İhraçlar ile elde edilen fonlardan, finansman sağlanan kredilerin toplam tutarı düşüldükten sonra geriye kalan bir fon tutarı bulunmamaktadır.

Banka kredilerin finansmanında kullanılan bu fonların çevresel etkilerini "Türkiye İş Bankası A.Ş. Yurt İçi Yeşil Borçlanma Araçları Fon Kullanımı ve Etki Raporu" kapsamında hesaplamış olup, Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş. şirketinden etki raporlamasının doğrulanmasını talep etmiştir. Bu çalışma için Süratam, tahsis edilen miktar ve finanse edilen projelerle ilgili teknik veriler konusunda İş Bankası tarafından sağlanan verilere güvenmiştir.

Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı, doğrulama kapsamında aşağıdaki kapsam ve kısıtlamaları belirtmiştir:

1. Sağlanan bilgilerin eksiksiz, doğru ve güncel olmasını sağlamanın tek sorumluluğunun İş Bankası'na ait olması.
 2. Fon kullanımı ve dahili izleme konusunda, Süratam'ın yalnızca banka verilerini esas alabilmesi ve fon doğrulama takibi için yetki ve teknik altyapıya sahip olmaması.
 3. Yeniden finansman sağlanan devam eden projeler için, projelerin başlangıç aşamasında belirlenen çevresel etkilerin rapora dahil edilmemesi.
 4. Proje alanının mevcut çevresel durumu, ekosistem, flora ve fauna, su kaynakları, hava kalitesi, toprak yapısı, sosyo-ekonomik koşullarının değerlendirilmemesi.
 5. Araziye, proje alanına veya ilgili bilgi kaynaklarına sınırlı erişim.
- Bu kapsam ve kısıtlamalar doğrultusunda, Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı'nın gerçekleştirdiği doğrulama, belirtilen sınırlar dahilinde yapılmıştır.

TAHSİSAT ve ETKİ BULGULARI

İş Bankası yeşil finansman kapsamında 2023 yılında 500 milyon TL nominal büyüklükte yeşil tahvil, 2024 yılında ise 4,5 milyar TL nominal büyüklükte yeşil finansman bonusu ihraçlarını gerçekleştirmiştir ve finansman bilgileri aşağıdaki İş Bankası'nın Dolaşımdaki Yurt İçi Yeşil Borçlanma Araçları tablosunda izlenebilir.

ISIN	TRSTISBA2513	ISIN	TRSTISBA2513
Kıymet Türü	Yeşil Tahvil	Kıymet Türü	Yeşil Finansman Bonusu
Miktar	500.000.000 TL nominal	Miktar	4.500.000.000 TL nominal
İhraç Tarihi	22 Aralık 2023	İhraç Tarihi	22 Nisan 2024
İtfa Tarihi	19 Aralık 2025	İtfa Tarihi	26 Ağustos 2024
İşlem Görme	Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası	İşlem Görme	Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası

Aşağıdaki tablo, İş Bankası'nın çeşitli yenilenebilir enerji projelerine sağladığı finansman desteğini ve bu projelere ait bilgileri özetlemektedir. Tablo, projelerin kategorilerini, alt kategorilerini, İş Bankası'nın toplam proje maliyetindeki payını, tahsisat tarihlerini ve tahsis edilen tutarları göstermektedir. Bu projeler arasında hidroelektrik santrali (HES), güneş enerjisi santrali (GES) ve rüzgâr enerjisi santrali (RES) gibi farklı yenilenebilir enerji türleri yer almakta olup, İş Bankası'nın bu projelere yaptığı finansal katkılar detaylandırılmıştır.

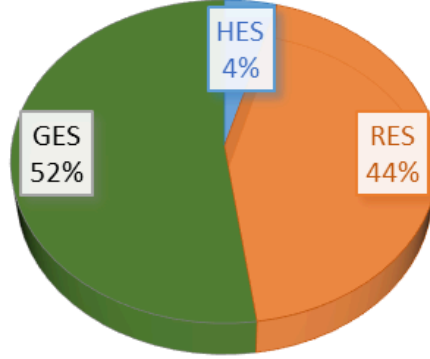
Banka çerçeve metninde, finansmanın ihraç tarihinden itibaren 12 ay içinde kullanılacağı ve yeniden finanse edilen yeşil projelere yönelik destekleyici harcamaların tahmini geriye dönük inceleme süresinin en fazla 36 ay olacağı öngörülmüştür. İhraçtan elde edilen finansmanın Çerçeve metninde belirtildiği gibi kullanıldığı ve bankanın fon kullanımının çerçeve belgesinde belirtilen kriterlere uygun olduğu gözlenmektedir.

Proje No.	Kategori	Alt Kategori	İş Bankasının Toplam Proje Maliyetindeki Payı	Tahsisat Tutarı
1	Yenilenebilir Enerji	HES	%100	₺ 218.186.005
2	Yenilenebilir Enerji	GES	%100	₺ 6.019.194
3	Yenilenebilir Enerji	GES	%75	₺ 7.177.309
4	Yenilenebilir Enerji	GES	%50	₺ 3.281.444

Proje No.	Kategori	Alt Kategori	İş Bankasının Toplam Proje Maliyetindeki Payı	Tahsisat Tutarı
5	Yenilenebilir Enerji	GES	%85,1	₺ 265.336.048
6	Yenilenebilir Enerji	GES	%9,3	₺ 2.327.983.125
7	Yenilenebilir Enerji	RES	%33,5	₺ 1.410.984.250
8	Yenilenebilir Enerji	RES	%100	₺ 361.049.310
9	Yenilenebilir Enerji	RES	%100	₺ 399.983.316

İş Bankasının finansman sağladığı projeler, hidroelektrik santrali (HES), güneş enerjisi santrali (GES) ve rüzgâr enerjisi santrali (RES) olmak üzere üç ana kategoride toplanmıştır. Projelerin büyük çoğunluğunda İş Bankası'nın finansman katkısı %100'dür. Bazı projelerde ise bu oran %9,30 ila %85,10 arasında değişmektedir. Toplam finansmanın yüzde %4,36'lık kısmı HES projeleri için, %52,20'lik kısmı GES ve kalan %43,44'lük finansman ise RES projeleri için kullanılmış ve tabloda gösterilen meblağlar 2023 ve 2024 yıllarında tahsis edilmiştir.

FİNANSMAN ORANLARI

Banka projelerin yeşil borçlanma araçlarının çevresel etkisini sunmak amacıyla, çerçeve metninde de yer alan yenilenebilir enerji projeleri için proje bazında “Tahmini yıllık önlenen veya azaltılan sera gazı emisyonunu (tCO2e)” raporlamayı tercih etmiştir. Finansman sağlanan yenilenebilir enerji projeleri ile önlenen sera gazı emisyonlarının yıllık miktarı, yenilenebilir enerji projelerinin yıllık elektrik üretimi, Türkiye Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü ve İş Bankası'nın projeye yapılan yatırımdaki payının çarpılması ile hesaplanmıştır.

Tahmini yıllık önlenen sera gazı emisyonları (tCO2e) = Yenilenebilir enerji projelerinin yıllık elektrik üretimi (MWh) x “Güneş/rüzgâr ve diğer projeler için 2021 Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü” (tCO2e/MWh) x Bankanın projedeki payı (%)

Güneş, rüzgâr ve diğer projeler için 2021 yılı Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü aşağıda yer almaktadır. Bu faktörler Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı[2] tarafından en son açıklanan verilerdir.

Faktör Türü Yılı Değeri (tCO2/MWh)

Birleşik marj emisyon faktörü (Güneş ve rüzgâr) 2021 0,6345 (tCO2/MWh)

Birleşik marj emisyon faktörü (Diğer yenilenebilir) 2021 0,5410 (tCO2/MWh)

olarak belirtilmiştir.

[2]https://enerji.gov.tr//Media/Dizin/EVCED/tr/ÇevreVeİklim/İklimDeğişikliği/TUESEmisyonFktr/Belgeler/TUESEF_Bilgi_Formu.pdf

Proje No	Alt Kategori	İş Bankasının Projedeki Katkı Oranı (%)	Üretilen Yıllık Enerji (MWh)	İş Bankası Destekli Yenilenebilir Enerji Üretimi (MWh)	Türkiye Ulusal Elektrik Şebekesi Emisyon Faktörü (2021 tCO2e/MW)	Tahmini Yıllık Önlenebilir Sera Gazı Emisyonu (t/CO2e)
1	HES	100,0%	70.905,6	70.905,6	0,5410	38.359,9
2	GES	100,0%	1.205,0	1.205,0	0,6345	764,6
3	GES	75,0%	1.277,0	957,8	0,6345	607,7
4	GES	50,0%	2.266,0	1.133,0	0,6345	718,9
5	GES	85,1%	200.604,0	170.714,0	0,6345	108.318,0
6	GES	9,3%	2.667.475,0	248.075,2	0,6345	157.403,7
7	RES	33,5%	1.445.636,0	484.288,1	0,6345	307.280,8
8	RES	100,0%	81.927,0	81.927,0	0,6345	51.982,7
9	RES	100,0%	119.240,0	119.240,0	0,6345	75.657,8

Bankanın yıllık nlenen sera gazı emisyonları hesaplamasında, yeniden finansman sağlanan projelerin 2023 yılında ürettiği yıllık elektrik miktarı baz alınmıştır. Ancak, 2024 yılında kullanılan kredilere ilişkin sera gazı emisyonlarının hesaplamasında, projelerin kurulu kapasitesi kullanılmıştır. Bu hesaplamaların sonucunda, toplamda 741.094 ton CO2e karbon emisyonunun önlendiği belirtilmiştir.

Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı tarafından IPCC 2021 metodolojisi ve Ecolnvent 3.9 veri tabanındaki Türkiye enerji üretim verileri kullanılarak yapılan hesaplamada, İş Bankası'nın sağladığı finansman ile yukarıda belirtilen 9 yenilenebilir enerji projesinden toplam 713.846 ton CO2e karbon emisyonunun önlendiği bulunmuştur. Bankanın hesaplamasında, yenilenebilir enerji kaynaklarındaki gömülü emisyon faktörünün sıfır olarak alındığı tespit edilmiştir. Bu yöntem, yenilenebilir enerji karbon emisyon hesaplamalarında yaygın olarak kullanılan bir yaklaşımdır ve bu nedenle hesaplamalar arasında bir uyumsuzluk bulunmamaktadır.

Bunlara ek olarak, eğer bahsedilen enerji üretimi tamamen fosil kaynaklardan sağlansaydı, kömür kullanımı durumunda emisyonlarda %74 doğal gaz kullanımı durumunda ise %24 oranında bir artış olacağı hesaplanmıştır. Bu durum, projenin iklim değişikliğiyle ilgili olumsuz etkileri ve olası riskleri azaltmaya katkıda bulunduğunu açıkça göstermektedir.

METODOLOJİ

Raporun hazırlanmasında, proje karbon ayak izini kapsamlı ve doğru bir şekilde hesaplamak için CAGE[3] Karbon Yönetim Yazılımı kullanılmıştır. Bu yazılım, sera gazı emisyonlarını etkili bir şekilde izleme ve raporlama yeteneği sağlamak amacıyla kullanılan bir araçtır. Türkiye'de farklı kaynaklardan üretilen elektrik enerjisinin gömülü karbon emisyonu hesaplamasında kullanılan faktörler, Ecolnvent 3.9.1 veri tabanından referans alınmıştır.

[3] <https://cagecarbon.com/>

SONUÇ

Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı, yaptığı Etki Doğrulama Raporunda, bankanın finansman sağladığı projelerin “Türkiye İş Bankası A.Ş. Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı Çerçeve Belgesi” ile uyumlu olduğunu ve etki doğrulama raporlamasında çerçeve metninde yer alan ve ICMA Harmonize Etki Raporlaması ilkelerinde tanımlanan performans kriterlerinin kullanılmasının raporlama kriterlerine uygun olduğunu belirtmiştir.

Yapılan değerlendirmede, hesaplama metodolojisinin, hesaplama yönteminin ve hesaplamada kullanılan emisyon faktörlerinin uygun ve kabul edilebilir olduğu sonucuna varılmıştır. Bu hesaplama aynı zamanda uluslararası ilke ve prensiplere de paralellik göstermektedir.

Fon kullanımı ve etki değerlendirme raporlamasının SPK rehberinde belirtilen standartlara göre yapıldığı ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı Finans Girişimi'nin (UNEP FI) üyesi ve Sorumlu Bankacılık Prensipleri'nin imzacısı olan İş Bankası'nın, sürdürülebilir kalkınma ve küresel iklim hedeflerine bu rapor kapsamında finansman sağladığı 9 proje aracılığıyla önemli katkılarda bulunduğu tespit edilmiştir.

Finansman sağlanan projeler, bankanın genel sürdürülebilirlik politikaları, sorumlu finansman yaklaşımı ve 2050 net sıfır hedefleri ile örtüşmektedir. Projeler, Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG) 7.2 alt hedefiyle uyumlu ve etkilidir.

Yukarıda açıklanan nedenler ışığında, Süratam Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş., Türkiye İş Bankası A.Ş. Yurt İçi Yeşil Borçlanma Araçları Fon Kullanımı ve Etki Raporu'nu doğrulamaktadır.

SORUMLULUK REDDİ

Bu etki doğrulama raporunda yer alan her türlü veri, yorum ve değerlendirmeler, hazırlandığı tarih itibarıyla mevcut piyasa koşulları ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan ve Türkiye İş Bankası'ndan elde edilen bilgi ve veriler kullanılarak SÜRATAM Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş. tarafından hazırlanmıştır. Bu etki doğrulama raporunda yer alan ifadeler yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Bu ifadeler, hiçbir şekilde bir yatırım tavsiyesi, yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak değerlendirilmemelidir.

Burada yer alan verilerin ve bilgilerin tam, doğru ve eksiksiz olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Bu sebeple, okuyucuların bu bilgilere dayanarak aldıkları kararlarda sorumluluk kendilerine aittir. Bu kaynakların kullanımını sonucu ortaya çıkabilecek hatalardan, bilgilerin eksikliği veya yanlışlığından, bu bilgilere dayanarak yapılacak ileriye dönük yatırımlar ve ticari işlemlerin sonuçlarından ya da ortaya çıkabilecek doğrudan veya dolaylı zararlardan SÜRATAM Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş. hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

Bu belge ve içerisindeki her türlü materyal üzerindeki tüm haklar saklıdır ve SÜRATAM Sürdürülebilirlik Danışmanlığı A.Ş.'nin açık yazılı izni olmadan tamamen veya kısmen herhangi bir biçimde veya şekilde satılamaz, çoğaltılamaz, dağıtılamaz, iletilemez veya ifşa edilemez.

SÜRATAM HAKKINDA

SÜRATAM Sürdürülebilirlik Danışmanlığı, 2014 yılında Türkiye'de sürdürülebilir üretim altyapısının oluşturulması, yaşam döngüsü odaklı anlayışın yerleştirilmesi, enerji ve kaynak verimli üretim ve tüketimin teşvik edilmesi amacıyla özel sektör tarafından kurulmuş ve sanayi tarafından desteklenen bir danışmanlık merkezidir.

Sürdürülebilirlik alanındaki ihtiyaçları belirlemek, hedeflerin uygulanması için yol haritaları oluşturmak ve gerekli teknik ve rehberlik desteğini sağlamak amacıyla danışmanlık hizmetleri sunmaktadır. Ayrıca, sürdürülebilir ürün sertifikalarının temini, kurumsal sürdürülebilirlik raporlamaları, ürün ve kurumsal karbon hesaplamaları, sürdürülebilir finans dış değerlendirme raporları, yaşam döngüsü odaklı veri tabanları geliştirme ortaklığı ve eğitim konularında faaliyet göstermektedir.

SÜRATAM bünyesindeki EPD Turkey, İsveç menşeli The International EPD® System'in bölgesel yürütücüsüdür ve uluslararası onaylı ISO 14025 ve EN 15804 uyumlu EPD belgelerinin Türkiye'deki tek yetkili kayıt kurumudur.

 www.suratam.org

 info@suratam.org

 0 212 803 88 58

 **NEF 09 B Blok Kat 0 Daire 15,
34415, Kağıthane / İstanbul**

Proje Sorumluları

Murat Bilgehan Tuztaş, MSc., CFA ESG, SEA
Yağmur Şengül, BSc.